

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการใช้บัตรรายการในห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีสมมติฐาน ดังนี้

1. ระดับการศึกษาของนักศึกษา คือ ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา มีผลทำให้พฤติกรรมการใช้บัตรรายการต่างกัน
2. นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามีพฤติกรรมการใช้บัตรรายการไม่ต่างจากอาจารย์
3. ข้อมูลในบัตรรายการที่ใช้มากที่สุด คือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง เลขเรียกหนังสือ และปีพิมพ์
4. การให้หัวเรื่อง เป็นภาษาอังกฤษช่วยให้ผู้ใช้ เข้าถึงวัสดุที่ต้องการ
5. วิธีเรียงบัตรรายการของห้องสมุดโดย เรียงบัตรผู้แต่ง และบัตรชื่อเรื่องไว้รวมกัน และเรียงบัตรหัวเรื่องแยกต่างหาก เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ใช้ห้องสมุดไม่ได้รับความสะดวก

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

สมมติฐานดังกล่าวข้างต้น มีตัวแปรที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

<u>สมมติฐาน</u>	<u>ตัวแปรอิสระ</u>	<u>ตัวแปรตาม</u>
ข้อที่ 1	ระดับการศึกษา	พฤติกรรมการใช้บัตรรายการ
ข้อที่ 2	สถานภาพของผู้ใช้	พฤติกรรมการใช้บัตรรายการ
ข้อที่ 3	-	การใช้ข้อมูลในบัตรรายการ
ข้อที่ 4	การให้หัวเรื่อง เป็นภาษาอังกฤษ	การ เข้าถึงวัสดุที่ต้องการ
ข้อที่ 5	วิธีเรียงบัตรรายการ	ความสะดวกในการค้นบัตรรายการ

รายละเอียดเกี่ยวกับตัวแปร

ตัวแปรอิสระ

1. ระดับการศึกษาของผู้ใช้บัตรรายการ แยก เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก
2. สถานภาพของผู้ใช้ ได้แก่ อาจารย์ และนักศึกษา
3. การให้หัวเรื่อง เป็นภาษาอังกฤษ ได้แก่ การที่ห้องสมุดฯ ให้หัวเรื่อง สิ่งพิมพ์ภาษาไทย โดยให้หัวเรื่องภาษาอังกฤษ
4. วิธีเรียงบัตรรายการ ได้แก่ การเรียงบัตรแยกออกเป็นบัตรชื่อ (โดยรวมบัตรผู้แต่ง บัตรชื่อเรื่อง และบัตรเพิ่มเติม ๆ) และบัตรหัวเรื่อง

ตัวแปรตาม

1. พฤติกรรมการใช้บัตรรายการ ได้แก่ วิธีค้นหาสิ่งพิมพ์ที่ต้องการ สาเหตุที่ไม่ได้ใช้หรือใช้บัตรรายการน้อย วัตถุประสงค์ในการใช้บัตร การค้นบัตร จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้ใช้มีอยู่ ผู้ใช้ใดแหล่งข้อมูลจากที่ใด ความนิยมในการใช้บัตร รายการประเภทต่าง ๆ
2. การใช้ข้อมูลในบัตรรายการ ได้แก่ การใช้ข้อมูล เลขเรียกหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อสถาบันที่จัดทำสิ่งพิมพ์ ชื่อผู้แต่งรวม ชื่อบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์ จำนวนหน้า จำนวนเล่ม ภาพประกอบ ตาราง แผนที่ ชื่อผู้แต่งสิ่งพิมพ์ รายการหมายเหตุเพิ่มเติม แนวสืบค้น โดยจำแนกจากผู้ใช้ข้อมูลเหล่านี้ เพื่อค้นหาสิ่งพิมพ์เล่มที่ต้องการ หรือใช้ เพื่อการรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ต้องการนำไปใช้ประโยชน์
3. การเข้าถึงวัสดุที่ต้องการ ได้แก่ การที่ผู้ใช้ได้รับประโยชน์ในการค้นหาสิ่งพิมพ์เล่มที่ต้องการ หรือได้รับประโยชน์ในการรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ต้องการ การค้นหาสิ่งพิมพ์ภาษาไทยโดยใช้บัตรหัวเรื่องภาษาอังกฤษ วิธีการค้นในกรณีค้นหัวเรื่อง

ภาษาอังกฤษสำหรับสิ่งพิมพ์ภาษาไทยไม่ได้ การใช้บัตรโยงหัวเรื่อง การค้นสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุดจากบัตรรายการ ใต้แก หนังสือ สิ่งพิมพ์ปริทัศน์รายปี หนังสืออนุสรณ์งานศพ หนังสือของภาควิชา หนังสือเบ็ดเตล็ด รายงานการทดลองของ Rutherford High Energy Laboratory รายงานการวิจัย รายงานการศึกษา รายงานไปราชการต่างประเทศของข้าราชการ สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย สิ่งพิมพ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สิ่งพิมพ์ขององค์การอนามัยโลก สิ่งพิมพ์ของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย สิ่งพิมพ์ของกระทรวงสาธารณสุข-สหรัฐอเมริกา สิ่งพิมพ์มหาวิทยาลัยในประเทศไทย สิ่งพิมพ์ขององค์การ สถาบันสมาคม วารสาร สำเนาบทความจากวารสาร จุลสาร บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง บรรณานุกรมตามหัวข้อวิชาที่พิมพ์เป็น เล่ม และวิทยานิพนธ์

4. ความสะดวกในการค้นบัตรรายการ ใต้แก การจัดเรียงบัตรรายการ ผู้ใช้ประโยชน์สามารถอย่างไรในการใช้บัตรรายการ การใช้คู่มือช่วยค้นบัตรรายการ นอกจากนี้ได้ศึกษาความต้องการของผู้ใช้ เกี่ยวกับการใช้บัตรรายการในเรื่องการจัดใหม่ การสอนการใช้บัตรรายการ เป็นกลุ่มและรายบุคคล การจัดใหม่การสอนการใช้ของสมุด โดยอธิบายวิธีใช้บัตรรายการ อย่างละเอียดแก่นักศึกษาที่เข้าใหม่ การปรับปรุงคู่มือการใช้บัตรรายการ การทำป้ายบอกสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในบัตรรายการให้เห็นเด่นชัด

ประชากรที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้เป็นอาจารย์และนักศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลในปีการศึกษา 2524-25 ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้นประมาณ 2,400 คน ประชากร เหล่านี้แยกออกตามสถานภาพและระดับการศึกษาได้ ดังนี้

1. อาจารย์	ประมาณ	215	คน
2. นักศึกษาปริญญาโท-เอก	ประมาณ	287	คน
3. นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 4	ประมาณ	110	คน
4. นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 3	ประมาณ	108	คน
5. นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 2	ประมาณ	674	คน
6. นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1	ประมาณ	1,006	คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ใช้ห้องสมุดแยกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท-เอก นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3-4 และ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-2 สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้จัดแยกเป็น 2 กลุ่ม เนื่องจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3-4 เป็นพวกที่ยังคงศึกษาอยู่ที่คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาโท ตลอดจนไป ส่วนนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-2 เป็นพวกที่จะต้องย้ายไปศึกษาที่ เขตสาธิตบ้างแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นไป กลุ่มตัวอย่างโคม่าโดยการสุ่มแบบง่าย จากประชากรทั้งหมดของแต่ละกลุ่ม จำนวนที่ใช้คือ ร้อยละ 25 ของแต่ละกลุ่ม จำนวน กลุ่มตัวอย่างที่ไ้รวมทั้งสิ้น 600 คน

รายละเอียดวิธีการ เลือกกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

อาจารย์ จากจำนวนอาจารย์ทั้งหมดประมาณ 215 คน จะไ้กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 25 เป็นจำนวน 54 คน แต่เนื่องจากอาจารย์บางส่วนไม่ไ้ใช้ห้องสมุดอย่าง สม่าเสมอ ผู้วิจัยจึงสำรวจรายชื่อจากบัตรสมาชิกห้องสมุดของอาจารย์ เลือกผู้ใช้ ห้องสมุดสม่าเสมอไ้โดยพิจารณาจากวันที่กำหนดส่งสิ่งพิมพ์ในบัตรว่า ไ้มีการยืม-คืนสิ่งพิมพ์ ของห้องสมุด เป็นระยะ เวลาติดต่อกันจนถึงขณะที่ทำการสำรวจ ไ้จำนวนอาจารย์ 96 คน นำรายชื่อเหล่านี้มาจัดแยกตามภาควิชา คำนวณกลุ่มตัวอย่างของแต่ละภาควิชา โดยเทียบจำนวนผู้ใช้สม่าเสมอไ้กับจำนวนที่จะแจกแบบสอบถามจากจำนวน 96 คน กับ 54 คน ตามลำดับ โดยวิธีปฏิบัติไ้ไ้ครียงค้ เลือกกลุ่มตัวอย่างไ้โดยการสุ่มอย่างง่าย ไ้ไ้ครบตามจำนวนที่ไ้ต้องการ คือ 54 คน ซึ่งจำแนกไ้ตามภาควิชาดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนอาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภาควิชา

ภาควิชา	จำนวนอาจารย์ที่ใช้ ห้องสมุดสม่ำเสมอ	จำนวนอาจารย์ ที่แจกแบบสอบถาม
กายวิภาคศาสตร์	6	3
เคมี	21	12
จุลชีววิทยา	14	8
ชีวเคมี	16	9
ชีววิทยา-พฤกษศาสตร์	10	6
พยาธิชีววิทยา	4	2
ฟิสิกส์-คณิตศาสตร์	7	4
ภาษาต่างประเทศ	4	2
เภสัชวิทยา	8	5
สัตววิทยา	6	3
รวม	96	54

นักศึกษาระดับปริญญาโท-เอก นำรายชื่อของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา
มานับจำนวนโคทั้งหมด 287 คน จากจำนวนที่ได้นำมาคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เพื่อให้โคสัดส่วนกันในแต่ละสาขาวิชา โดยเทียบบัญญัติไตรยางค์ โคจำนวนกลุ่ม
ตัวอย่างครบตามจำนวนร้อยละ 25 ตามที่โครงการ คือ 72 คน จำแนกโคตามสาขา
วิชาดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาโท-เอกที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษาคณะที่มีรายชื่อ	จำนวนนักศึกษาที่แจกแบบสอบถาม
กายวิภาคศาสตร์	19	5
การสอนภาษาอังกฤษ	7	2
คณิตศาสตร์ประยุกต์	12	3
เคมี	39	10
จิตวิทยาคลินิก	27	7
จุลชีววิทยา	35	9
ชีวเคมี	48	12
ชีววิทยาสภาวะแวดล้อม	23	6
พยาธิชีววิทยา	18	4
เภสัชวิทยา	34	8
สัตววิทยา	25	6
รวม	287	72

นักศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังกล่าวข้างต้น คือ
 กลุ่มนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 3-4 มีจำนวนทั้งหมด 218 คน กลุ่มนักศึกษาปริญญาตรี
 ชั้นปีที่ 1-2 มีจำนวนทั้งหมด 1,680 คน เนื่องจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็น
 กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมาก วิธีเลือกจึงเลือกวันที่นักศึกษามาใช้ห้องสมุดมากในสัปดาห์
 ไคแก่ วันจันทร์ พุธ และศุกร์ ตั้งแต่เวลา 9.00-16.00 น. และแจกแบบสอบถาม
 โดยการสุ่มแก่นักศึกษาที่เขามาใช้ห้องสมุดตามจำนวนที่ต้องการ คือ ร้อยละ 25 โดย
 แจกนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 3-4 จำนวน 54 คน และแจกนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่
 1-2 จำนวน 420 คน ใ้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาทั้งกลารวมทั้งสิ้น 474 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แยกตามสถานภาพและระดับการศึกษา
 ใ้คังนี้

อาจารย์	54 คน
นักศึกษาปริญญาโท-เอก	72 คน
นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 3-4	54 คน
นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-2	420 คน
รวม	600 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น
 โดยแบ่ง เป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ใ้คแก่
 ภาควิชาที่สังกัด เพศ สถานภาพ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรการ ประกอบด้วยคำถาม
 20 ข้อ ซึ่งแยกประเภทใ้คังนี้

1. เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ของสมค ประกอบด้วยคำถาม 2 ข้อ ใดแก่ เวลาโดยเฉลี่ยในการมาใช้ของสมค และวิธีที่ผู้ใช้หาสิ่งพิมพ์ในห้องสมค
2. เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้บัตรรายการ ประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อ ใดแก่ สาเหตุที่ผู้ใช้ไม่ใ้หรือใช้บัตรรายการ เป็นแนวทางในการค้นหาสิ่งพิมพ์ นอย วัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ ข้อมูลที่ผู้ใช้นำมาค้นบัตรรายการ และ แหล่งที่ใดขอมูล
3. เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการค้นบัตรรายการ ประกอบด้วย คำถาม 6 ข้อ ใดแก่ ประเภทของบัตรที่ผู้ใช้นิยมค้น วิธีค้นในกรณีที่ไม่เห็นหัว เรื่อง ไม่ใ้ การใช้บัตรโยงหัว เรื่อง การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยค้นบัตรรายการ การใช้และวิธีค้นหาสิ่งพิมพ์ ประเภทต่าง ๆ ที่ห้องสมคจัดไว้ให้บริการ
4. เป็นคำถามเกี่ยวกับประโยชน์ของบัตรรายการ ประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อ ใดแก่ การใช้รายการต่าง ๆ บนบัตร ประโยชน์ที่ได้รับจากบัตรรายการใน การค้นหาสิ่งพิมพ์และรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ต้องการ การใช้ประโยชน์จากบัตร- หัว เรื่องภาษาอังกฤษสำหรับสิ่งพิมพ์ภาษาไทย และการใช้ประโยชน์จากบัตรโยง
5. เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้ใช้เกี่ยวกับการใช้บัตรรายการ ประกอบด้วยคำถาม 2 ข้อ ใดแก่ ความต้องการ เกี่ยวกับการจัดเรียงบัตรรายการ และความต้องการ เกี่ยวกับการใช้บัตรรายการ
6. เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้บัตรรายการ ประกอบด้วยคำถาม 2 ข้อ ใดแก่ อุปสรรคที่ผู้ใช้ประสบในการใช้บัตรรายการ และ การเรียงบัตรรายการ

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ใ้ไปทดสอบกับนักศึกษาปริญญาโท-เอก และนักศึกษาปริญญาตรีทั้ง 4 ชั้นปี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2525 ใ้ทดสอบกับนักศึกษา ทั้ง 2 ระดับดังกล่าวรวม 10 คน โดยเลือกจากผู้ใช้ของสมค ซึ่งแยกตามระดับการ- ศึกษา ดังนี้

นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1	จำนวน	2 คน
นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 2	จำนวน	2 คน
นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 3	จำนวน	2 คน
นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 4	จำนวน	2 คน
นักศึกษาปริญญาโท-เอก	จำนวน	2 คน

จากการทบทวนแบบสอบถามครั้งนี้ พบข้อบกพร่องเกี่ยวกับ

1. ความหมายของศัพท์เทคนิคทางวิชาการ วรรณศาสตร์บางคำที่ใช้ในแบบทดสอบ ได้แก่ บัณฑิตuate บัณฑิตชื่อเรื่อง บัณฑิตหัวเรื่อง ปรากฏว่าผู้ตอบแบบทดสอบไม่เข้าใจความหมายของศัพท์ดังกล่าว และขอคำอธิบาย ผู้วิจัยจึงแก้ไขโดยจัดทำคำอธิบายศัพท์ดังกล่าว และเพิ่มคำอธิบายความหมายของคำว่า สิ่งพิมพ์ และ บัณฑิตรายการไว้ในหน้าคำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม
2. การใช้รายการต่าง ๆ ที่ปรากฏบนบัตร แบบทดสอบระบุให้ผู้ใช้ตอบว่า ใช่ เพื่อการคนเอกสารที่ต้องการ หรือใช่ เพื่อการรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ ปรากฏว่าผู้ตอบแบบทดสอบไม่เข้าใจข้อความดังกล่าว และขอคำอธิบาย ผู้วิจัยจึงแก้ไขโดยเปลี่ยนแปลงข้อความที่ใช่และขยายความเพิ่มขึ้น คือ ระบุให้ผู้ใช้ตอบว่า ใช่ เพื่อคนสิ่งพิมพ์เล่มที่ต้องการ หรือ ใช่ เพื่อรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ต้องการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น เป็น เอกสารอ้างอิง
3. การใช้สิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดไว้ให้ใช้บริการ แบบทดสอบระบุให้ผู้ใช้ตอบว่า ใช่ สิ่งพิมพ์ประเภทใดบ้าง และวิธีที่ผู้ใช้ใช้ค้นหาสิ่งพิมพ์ ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามขอคำอธิบาย สิ่งพิมพ์ประเภทที่เป็นหนังสือของภาควิชาต่าง ๆ และบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง (NLM Literature Search) ผู้วิจัยจึงแก้ไขโดยจัดทำคำอธิบายสำหรับสิ่งพิมพ์ทั้งสองประเภทไว้ในเชิง อรรถาบายหน้า

แบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ประกอบด้วย

1. จดหมายนำเพื่อขอความร่วมมือจากผู้ให้ห้องสมุด
2. คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

3. คำถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับผู้ขอ-แบบสอบถาม และคำถามเกี่ยวกับการใช้บัตรรายการ โดยแบ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด (2 คำถาม) การใช้บัตรรายการ (4 คำถาม) พฤติกรรมในการใช้บัตรรายการ (6 คำถาม) ประโยชน์ของบัตรรายการ (4 คำถาม) ความต้องการของผู้ใช้เกี่ยวกับการใช้บัตรรายการ (2 คำถาม) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บัตรรายการ (2 คำถาม)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. กลุ่มอาจารย์ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามแก่อาจารย์เป็นรายบุคคล ตามรายชื่อที่รวบรวมได้ แยกตามภาควิชาเป็นจำนวนดังต่อไปนี้

ภาควิชากายวิภาคศาสตร์	จำนวน	3 คน
ภาควิชาเคมี	จำนวน	12 คน
ภาควิชาจุลชีววิทยา	จำนวน	8 คน
ภาควิชาชีวเคมี	จำนวน	9 คน
ภาควิชาชีววิทยา-พฤกษศาสตร์	จำนวน	6 คน
ภาควิชาพยาธิวิทยา	จำนวน	2 คน
ภาควิชาฟิสิกส์-คณิตศาสตร์	จำนวน	4 คน
ภาควิชาภาษาต่างประเทศ	จำนวน	2 คน
ภาควิชาเภสัชวิทยา	จำนวน	5 คน
ภาควิชาสัตววิทยา	จำนวน	3 คน
	รวม	54 คน

2. กลุ่มนักศึกษาปริญญาโท-เอก เนื่องจากการเข้าใช้ห้องสมุดของนักศึกษากลุ่มนี้กำหนดเวลาแน่นอนไม่ได้ ส่วนใหญ่จะเป็นเวลาที่ห้องสมุดเปิดบริการนอกเวลาราชการ จึงกำหนดวิธีส่งแบบสอบถามโดยขอความร่วมมือจากอาจารย์แต่ละสาขา

วิชาที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการสอนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ช่วยแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาปริญญาโท-เอก ตามจำนวนที่เลือกไว้ในแต่ละสาขาวิชา ดังนี้ คือ

สาขาวิชากายวิภาคศาสตร์	จำนวน	5 คน
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ	จำนวน	2 คน
สาขาวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์	จำนวน	3 คน
สาขาวิชาเคมี	จำนวน	10 คน
สาขาวิชาจิตวิทยาคลินิก	จำนวน	7 คน
สาขาวิชาจุลชีววิทยา	จำนวน	9 คน
สาขาวิชาชีวเคมี	จำนวน	12 คน
สาขาวิชาชีววิทยาสภาวะแวดล้อม	จำนวน	6 คน
สาขาวิชาพยาธิวิทยา	จำนวน	4 คน
สาขาวิชาเภสัชวิทยา	จำนวน	8 คน
สาขาวิชาสัตววิทยา	จำนวน	6 คน
รวม		72 คน

3. กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี กำหนดแจกแบบสอบถามในวันจันทร์ พุธ และศุกร์ เนื่องจากเป็นวันที่นักศึกษามาใช้ห้องสมุดมากกว่าวันอื่นในรอบสัปดาห์ ช่วงเวลาที่เหมาะสม คือ 9.00-16.00 น. ระยะเวลาในการแจกแบบสอบถามมีกำหนด 2 สัปดาห์ โดยในสัปดาห์แรกผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดทำหน้าที่บริการให้ยืม-รับคืน ให้เป็นผู้แจกแบบสอบถาม ในสัปดาห์ที่สองผู้วิจัยสำรวจจำนวนนักศึกษาที่ได้รับแบบสอบถามไปแล้วตามชั้นปีที่ต้องแจกแบบสอบถาม และผู้วิจัยเป็นผู้แจกแบบสอบถามด้วยตนเองแก่นักศึกษาให้ครบตามจำนวนและชั้นปีที่กำหนดไว้ จนได้ครบตามจำนวนที่ต้องการคือ 474 คน แยกตามชั้นปีได้ ดังนี้ คือ

นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1	จำนวน	252 คน
นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2	จำนวน	168 คน
นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3	จำนวน	27 คน
นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4	จำนวน	27 คน
รวม		474 คน

ในการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มผู้ใช้ทั้ง 3 กลุ่มนั้น เพื่อป้องกันการแจกแบบสอบถามซ้ำ และเพื่อความสะดวกในการทวงแบบสอบถามที่ไม่ได้ส่งคืนภายในเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยได้ให้หมายเลขไว้ที่แบบสอบถามทุกชุดโดยแยกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

แบบสอบถามสำหรับกลุ่มอาจารย์หมายเลข 01-54

แบบสอบถามสำหรับกลุ่มนักศึกษาปริญญาโท-เอก หมายเลข 01-72

แบบสอบถามสำหรับกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรี

ชั้นปีที่ 1	หมายเลข	001-252
ชั้นปีที่ 2	หมายเลข	253-420
ชั้นปีที่ 3	หมายเลข	421-447
ชั้นปีที่ 4	หมายเลข	448-474

ในการแจกแบบสอบถามให้แก่อาจารย์ ผู้แจกแบบสอบถามจะจดหมายเลขแบบสอบถามที่ส่งให้แก่อาจารย์แต่ละท่านลงในบัญชีรายชื่ออาจารย์โดยตรงกัน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท-เอก ผู้แจกแบบสอบถามจะจดหมายเลขแบบสอบถามที่ส่งให้แก่ศึกษาลงในรายชื่อสาขาวิชา สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ผู้แจกแบบสอบถามจะถามชื่อและชั้นปีของนักศึกษาที่รับแบบสอบถาม เพื่อจดหมายเลขแบบสอบถามชุดนั้น ๆ ลงคอตายชื่อนักศึกษาในบัญชีรายชื่อของนักศึกษาทุกชั้นปี ทั้งนี้เพื่อป้องกันการแจกแบบสอบถามซ้ำ และเพื่อความสะดวกในการทวงแบบสอบถามที่ยังไม่ส่งคืนภายในระยะเวลาที่กำหนด

การแจกแบบสอบถามได้กระทำระหว่างวันที่ 12-26 กุมภาพันธ์ 2525 โดยกำหนดให้ผู้ตอบส่งแบบสอบถามคืนภายในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2525 แต่เนื่องจากตรงกับระยะเวลาใกล้สอบปลายป็นักศึกษาของไซ เวลาคั่นสั้นเพื่อเตรียมตัวสอบ จึงได้รับแบบสอบถามกลับคืนไม่ถึงร้อยละ 60 ผู้วิจัยไครจนการสอบเสร็จสิ้น จึงได้ส่งจดหมายทวงแบบสอบถามครั้งแรกเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2525 และส่งจดหมายทวงครั้งที่สองเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2525 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากผู้ใช้ที่แจกแบบสอบถามทุกกลุ่มรวมทั้งสิ้น 513 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา
 หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
 และทดสอบค่าความแปรปรวนโดยการทดสอบค่าเอฟ (F test)

ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์ (Statistical
 Package for Social Sciences) ที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ ภาควิชาสังคมวิทยาและ
 ศาสตร์สังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 กรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์นำเสนอในบทที่ 4